

Socialudvalget
SOU alm. del - Bilag 146
Offentlig

SOCIALMINISTERIET

Til samtlige kommuner, statsamter m.fl.

MODTAGET 10⁰⁰

23 DEC. 2004

21. december 2004

Den Centrale Indlevering

DEPARTEMENTET
HOLMENS KANAL 22
1060 KØBENHAVN K

TLF. 3392 9300
FAX. 3393 2518
E-MAIL SM@SM.DK

KPU/ J.nr. 640-1490

Orientering om kommunalt fremmøde ved politiets afhøring af børn og unge og om undersøgelse af kommunernes praksis i forbindelse med fremmøde.

Baggrund

Lov nr. 443 af 9. juni 2004 om ændring af retsplejeloven medførte en ændring af reglerne om de straffeprocessuelle tvangsindgreb over for børn under den kriminelle lavalder. Loven indeholder regler om politiets pligt til at underrette de sociale myndigheder ved tilbageholdelse og afhøring af børn og unge under 15 år. Underretningspligten gælder bl.a. ikke i bagatelsager, eller hvis tilbageholdelsen er ganske kortvarig. Kopi af den vedtagne lov nr. 443 af 9. juni 2004 følger som bilag.

Et væsentligt sigte med lovændringens regler om underretningspligt er, at der af hensyn til barnets tarv hurtigst muligt bør komme en kommunal repræsentant til stede, som kan støtte barnet, når den pågældende tilbageholdes af politiet med henblik på afhøring.

Socialministeriet skal i den anledning understrege den pligt, de kommunale myndigheder har i forbindelse med, at børn og unge holdes tilbage af politiet.

Den kommunale myndighed er, jf. BEK nr. 79 af 4. februar 1998 om kommunernes bistand til børn og unge i forbindelse med uden- og indenretlig afhøring, forpligtet til at sende en repræsentant, når et barn eller en ung under 15 år afhøres af politiet, medmindre det drejer sig om en bagatelsag, eller forældrene efter det oplyste er til stede.

I forbindelse med Folketingets behandling af lovforslaget, der førte til vedtagelsen af lovforslaget, blev det tilkendegivet, at Socialministeriet ville følge op på vedtagelsen og herunder foretage en undersøgelse af kommunernes bistand til børn og unge under 15 år i forbindelse med, at de afhøres. Formålet med

BILAG

Lov om ændring af retsplejeloven
(Straffeprocessuelle tvangsindgreb over for børn under den kriminelle lavalder)

LOV nr. 443 af 09/06/2004 (Historisk)

Senerge ændringer til forsløktion

LBK Nr. 961 af 21/09/2004

for sluttens inddeleks

Lov om ændring af retsplejeloven

(Straffeprocessuelle tvangsindgreb over for børn under den kriminelle lavalder)

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1

I lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 815 af 30. september 2003, som ændret ved § 1 i lov nr. 215 af 31. marts 2004, § 2 i lov nr. 216 af 31. marts 2004, § 2 i lov nr. 218 af 31. marts 2004 og § 2 i lov nr. 352 af 19. maj 2004, foretages følgende ændringer:

1. § 752, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om, i hvilke tilfælde kommunalbestyrelsen skal underrettes om og have adgang til at overvære afhøringen af sigtede under 18 år. For mistænkte personer under 15 år gælder bestemmelsen i § 821 d.«

2. Efter kapitel 75 a indsættes som *kapitel 75 b*:

»Kapitel 75 b

Indgreb over for personer under 15 år

§ 821 a. Politiet kan tilbageholde en mistænkt person under 15 år, hvis betingelserne i § 755, stk. 1, er opfyldt og tilbageholdelsens øjemed ikke kan opnås ved anvendelse af mindre indgribende foranstaltninger. § 755, stk. 2-5, samt § 758, stk. 1, og § 759 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Politiet skal snarest muligt gøre den tilbageholdte bekendt med mistanken og tidspunktet for tilbageholdelsen. Af rapporten skal fremgå, at denne regel er iagttaget.

Stk. 3. Tilbageholdelsen skal foretages så skånsomt som muligt. Anbringelse må ikke ske i arresthus. Anbringelse i venterum, detentionslo-

tilknytning til udøvelsen af et strafbart forhold, der i almindelighed alene ville medføre straf af bøde. Giver politiets oplysninger grundlag for at antage, at barnet kan have behov for særlig støtte, skal underretning dog altid gives.

Stk. 3. Politiet skal snarest muligt underrette indehaveren af forældremyndigheden over den pågældende om tilbageholdelsen eller afhøringen. Indehaveren af forældremyndigheden skal så vidt muligt have adgang til at overvære afhøringen. Underretning om tilbageholdelsen eller afhøringen kan dog udsættes og adgang til at overvære afhøringen nægtes, hvis dette er påkrævet af hensyn til efterforskningen eller må antages at stride mod væsentlige hensyn til barnet. Nægtes indehaveren af forældremyndigheden adgang til at overvære en afhøring, skal politiet snarest muligt underrette kommunalbestyrelsen herom med henblik på, at en repræsentant fra kommunalbestyrelsen kommer til stede.

§ 821 e. Efter anmodning fra forældremyndighedens indehaver eller fra politiet kan der beskikkes en advokat for en person under 15 år, når den pågældende efter sagens karakter og omfang må antages at have et ganske særligt behov for advokatbistand og

- 1) den pågældende skal afhøres i anledning af mistanke om en lovovertrædelse, der i almindelighed ville medføre fængselsstraf, eller
- 2) der skal iværksættes et indgreb, som efter lovens almindelige regler forudsætter, at der er rejst sigtelse mod den pågældende.

Stk. 2. I de tilfælde, der er nævnt i § 792 c, stk. 4, skal der beskikkes advokat efter anmodning.

§ 821 f. Er der beskikket advokat for en person under 15 år i medfør af § 821 e, finder reglerne i § 729 a, stk. 2-4, og §§ 729 c og 745 c-748 anvendelse med hensyn til den beskikkede advokat.

Stk. 2. Om beskikkelse af advokat for mistænkte personer under 15 år gælder de samme regler som ved beskikkelse af forsvarer, jf. § 735. Om salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. kapitel 31.

§ 821 g. For mistænkte personer under 15 år uden en beskikket advokat finder reglerne i §§ 729 b og 729 d tilsvarende anvendelse.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2004.

§ 3

Stk. 1. Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne.

Stk. 2. Loven kan dog ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Givet på Christiansborg Slot, den 9. juni 2004

